

Behandlingsfria bin

Motion

SBR måste lyfta frågan om behandlingsfria bin högre på agendan och tydligare visa att det finns alternativ till att bekämpa varroa, som idag huvudsakligen sker med hjälp av olika läkemedel eller kemikalier i våra bisamhällen. Ett sådant arbete kan bedrivas tillsammans med Jordbruksverket med syfte att ta fram en plan, och ge vägledning till de biodlare och/eller föreningar som vill övergå till en biodling som bedrivs utan användning av läkemedel/kemikalier.

Bakgrund

Varroakvalstret har i flera årtionden varit ett av biodlingens största bekymmer och utmaningar. Biodlare använder årligen en mängd olika läkemedel och/eller kemikalier i kuporna, för att bekämpa och hålla varroangrepp på en låg nivå och med syfte att få sina samhällen att överleva.

Ofta sker behandlingen slentrianmässigt dvs. lika i alla samhällen. Resultatet har blivit att rests substanser kan påvisas i vax och honung och att kvalster blivit resistenta mot vissa behandlingsmetoder. Det leder i förlängningen till ett behov av nya och skarpare kemikalier. I längden påverkar detta binas egna naturliga mikrobiom, och immunförsvar.

Det finns alternativ till läkemedel och kemikalier. Våra bin har, likväl som kvalstrets ursprungsvärd, apis cerana, genetiska egenskaper, som gör att de kan detektera och störa varroan så mycket, att dessa inte kan reproducera sig i den utsträckning som sekundärt ger samhällsförluster. Främst orsakade av följsjukdomar pga de virus som är det som egentligen dödar bina.

Många framstående forskare från hela världen, exempelvis Prof. Stephen Martin

(<https://www.varroaresistant.uk/>) från England, och Melissa Oddie

(<https://www.researchgate.net/profile/Melissa-Oddie-2>) från Kanada, har visat att detta fungerar.

Egenskaperna finns, men med variation från samhälle till samhälle.

Genom att regelbundet mäta angreppsgraden, och fokusera på att endast behandla de samhällen som inte har förmågan att hantera kvalstren, och sedan succesivt byta drottningar i dessa, går det att på några år få bigårdar som kräver ingen eller mycket lite behandling. För att nå framgång bör man arbeta tillsammans med sina biodlande grannar, inom ett större geografiskt område. Sådana områden finns idag, t. ex. Hallsberg, Mölnlycke, Ullared, m. fl. där framgångsrik avel bedrivits i flera år, med mycket gott resultat, och bibehållen honungsskörd.

Att sträva efter att få fram behandlingsfria bin borde ha högsta prioritet hos alla biodlare och biodlarorganisationer. Inte minst med tanke på att vi är en naturnära verksamhet, med pollinering och mångfald i fokus. Vi vill ju dessutom sälja ren och giftfri honung, och andra bi-produkter. Allt fler biodlare runt i vårt land har insett detta, och efterfrågar behandlingsfria bin.

För att påskynda möjligheten att nå framgång i detta arbete behövs ett tydligt engagemang och stöd från SBR centralt med syfte att arbeta fram en plan och vägledningar hur biodling framgent ska kunna bedrivas utan behandling med läkemedel eller kemikalier för att bekämpa varroakvalster. Kanske kan man ta vara på erfarenheter ifrån det avslutade VSH-projektet, (<https://www.biodlarna.se/avslutade-projekt-2022/>), och under "Friska Bin.se" visa att alternativ finns.

Örebro biodlardistrikt, 2025-01-15

Styrelsen /

Kent Evertsson, ordförande